

# DEBRECENI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet  
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.  
Megjelenik keddnap utáni napot kivéve minden nap.

Felolvasó szerkesztő és lapfőnöke:  
**THAN GYULA**

**Előfizetési táblázat:**  
Melyben: **36.000 K** (Három hónap)  
Három hónap: **90.000 K**  
Három hónap: **108.000 K**  
Három hónap: **2000 K** (Három hónap)

## Tanuljunk hallgatni is.

Napjaink legaktuálisabb politikai témája a magyar külkereskedelmi tárgyalások fölött való nagyhangú kritika. Mindenkinél van szava ezekhez, tud a mi elítélőt folyó: valami egyéni ideát, nyilatkozatot tesz, beszédközlök, beavatlanul tudni vél részletkérdéseket és valóságos interjúradattal, a legnagyobb könnyelműséggel keresztezi a hivatalos körök fáradozásait. A nyíltszívűségnek ez a kores túlzása, mely nemzetrontó szelburdiságával a legkétesebb pillanatokban kifecsegi mindazt, ami titkolnivaló országos érdek volna, legutóbb az osztrákokkal folytatott megbeszélések hihetetlen erkölcsi károkat okozott. Helyénvaló, hogy a kormányzópart legutóbbi értekezletén felvetődött végre az a probléma, hogy miként lehetne államérdekből végre hallgatásra tanítani azokat, akik egyéni sikereik, szereplésük által elvakítva nem tudnak a kicsinyes szempontokon fölülemelkedni és nem tudják az államrežont föléhelyezni a lármás önsítségnek. Valljuk be, hogy ebben jogos szemresnyás illeti a sajtónak azt a részét is, mely teret ad az egyéni akcióknak és szótében-hosszabban szeszáciként tálalja fel olvasóinak ép azokat a legintimabb törekvéseket, amelyeknek nyilvánosságára jutása az ellenfél informálására szolgál és egyelő az ellenségnek hadállásunkba való bekalauzolásával. Az érdekképviseleteknek, mint pl. termelői, tranzitkereskedelmi általában a gazdasági piac magánérdekeltségű nyilatkozóinak megszólaltatása, legyen az a legjobb hiszemű szempont is, meghúsnit minden olyan céltudatos és komoly munkát, amely az államélet szükségleteivel számol és szem előtt tartja azokat a kötelemeket is, amelyek más viszonylatban, mint pl. vámkérdés, külpolitika, agrárérdekek, hazai iparvédelem, nemzetközi helyzetünk figyelmen kívül nem hagyhatók. A sajtó cikkézése, mely tulmegy ilyenkor a hivatalosan kiadott kommunikék tárgyi magyarázatain, fölöttébb káros csak arra jó, hogy ellenségeinket kellő időben informálja a kormány lépéseit kísérő közvélemény kívánságairól s azok kontrakarizozására kellő időt szolgáltatson. Tanuljunk meg hallgatni, ha eredményt akarunk elérni kereskedelmi és külpolitikai tárgyalásaink során, mert ezer fül van nyitva körülöttünk. Ha a hivatalos politika ül le a külső államokkal a tárgyaló asztalhoz, némuljon el akkor idehaza az országban minden ugynevezett „szakértelm”, mely a nyilvánosság elé önti saját felfogását és tanúsítson akkora nemzeti önfegyelmet, amelyenre példát bennünket szétdaraboló

ellenségeinktől láthat. Csak úgy érhetünk el az ország érdekében jó eredményeket, ha harmonikusan és összhangzatban az államot képviselő hivatalos delegáció törekvéseivel dolgozunk.

## A városok külföldi kölcsöne ügyében elkészült a pénzügyminiszterium véleményes javaslata.

Néhány héten belül ki lehet írni a közmunkákat.

Budapest, aug. 24.

A városok kölcsönének folyósításáról megkérdeztük Lukács Ödön miniszteri tanácsost, az illetékes ügyosztály vezetőjét, aki a következőket mondta munkatársainknak:

A városok most már rövid időn belül megkapják az igényelt kölcsönösségeket. Ami a kölcsön folyósításának munkálatait illeti, arra vonatkozólag közlöm, hogy a törvényhatósági városok aktáit már felül vizsgáltuk, sőt a véleményes jelentéseket el is készítettük és a mai nap folyamán terjesztettük be jelentésünket Ra-

kovszky belügyminiszterhez, aki a vélemények alapján engedélyezni fogja az egyes városoknak a kölcsönösszeg felvételét. Mibelyest a belügyminiszter kiadja a rendelkező határozatot, a kölcsönt minden város felveheti. A pénzügyminiszteriumba csak hatnak a határozata érkezett be. A törvényhatósági, valamint az említett határozattal rendelkező város kölcsönét a belügyminiszteriumban azonnal elintézik és hogy ezekben a városokban néhány héten belül ki lehet írni a közmunkákat.

## Dr. Baltazár püspök hatalmas beszéde a protestánsok sérelmeiről.

A püspök az ORLE kecskeméti gyűlésén. — Az állam nem teljesíti kötelességét a debreceni egyetem építésénél. — „Szégyen padon” és „B-listán” a protestantizmus.

Kecskemét, augusztus 25.

Tegnap délelőtt kezdődött Kecskeméten az országos Református Lelkészei Kongresszusa, amelyet dr. Baltazár Dezső püspök, a következő hatalmas beszéddel nyitott meg: — Nagy belső és természetes szükség volt az, amely 17 évvel ezelőtt az Országos Lelkész Egyesületet megalkotta. Egészen bizonyos, hogy az elmúlt 17 esztendő alatt

a református lelkesi kar szellemi színvonala emelkedett. Az ORLE máris nagy kezdeményezések és alkotások eredményeivel irrtale nevé az elfogulatlan tárgyilagos történelem ércetáblájára. Lettünk az élő lelkiismeret magas foka, amely nyilvántartja az igazságosakat és az igazságtalanokat, amazokat védve, ezeken rajta tartva a bátor szokimociás ostarát.

Rátékelve a halmozódó méltánytalanságok sorára — folytatta beszédét Baltazár Dezső püspök, — amelyet újabb és újabb láncszemmeljformán hónapról-hónapra hosszablit egyházunk rovására az állam, kérdezem, hogy a mi feljajdulásunk, titakozásunk nélkül micsoda mérveket öltött volna az a mohóság, amellyel a reakció szelleme igyekszik tabula rasát csinálni az 1848. évi XX. tabula rasát csinálni az 1848. évi XX. tc. terén évtizedek küzdelmei árán elért halvány eredményekből is. Mi

nem titkoljuk el, hanem elmondjuk és ha kell a hazak tetejére is kikiáltjuk, hogy

egyházunk államjogi és felekezeti helyzete nem felel meg sem általában a modern fogállam egyenlő mértékkel mérő szellemének, sem különösen az 1848. évi XX. tc-ben foglalt viszonyosság és egyenlőség elvének.

Kijelantjuk, hogy a reakció szelleme a jezsuitizmus útján nemcsak meggátolja az 1848. évi XX. tc. parancsolólag kitűzött célját, hanem a ránk áthárított terhek és tőlünk nagyon megvont előnyök rendszerével mindjobban és jobban eltávolít attól még a háborúelőtt a korona valórje idején is morzsalékszamba ment és a római katolikus egyházzal relative még jelentéktelenebbé összezsugorodott ama tételtől, amelyekkel különböző címenek az állam velünk szemben az 1848. évi XX. tc. végrehajtójának olcsó szerepét játszotta.

A fő, közép- és elemi iskoláink töbnyire szerződéses állami hozzájárulását önkényesen redukálták. Iskolaterheink emelése, tanítójavadaraink egyoldalú, autonómiánkat erőkényen sértő közigazgatási kezelése, hivatalos levelezésünknek portókötelessé tétele idején úgy érezzük magunkat, mintha szégyenpadra ültetett volna bennünket az államha-

talom. Pedig a magyar nemzeti állam eszméjének, nyelvének, kulturájának szolgálatában mi voltunk a történelmi folyamán azok, akik nélkül ezeknek a drága kincseknek ma már nem volna semmi joguk.

A sérelmek sorában hadd említsem meg a debreceni egyetem ügyét. Ebbe az egyetembe a magyar kálvinista egyház építette bele a maga századokon át erősített három oszlopát, a debreceni református kollégium három akadémiai fakultását. Ezenkívül úgy a református egyház, mint a tiszántúli református egyházkerület és Debrecen városa tömérdek áldozatot hozott ez egyetem érdekében. Az állam és az egyház között erre az egyetemre nézve írott okmányokon nyugvó szerződéses viszony áll fenn. Ez a szerződés a valóság és közoktatásügyi miniszter 12.765-13. számú rendeletében foglaltatik és ez megismétli azt, ami az 1912. évi XXXVI. tc-ben is benne van, hogy az új egyetemek létesítésére az állam költségvetésében fölvetett költségek fele, a debreceni egyetemet illeti.

A törvény 1912-ben egymásután következő tíz évre két-kétmillió koronát állapított meg erre a célra, tehát 1922-ig tízmillió aranykorona illette volna meg a debreceni egyetemet, ehelyett a debreceni egyetem építésére az állam a magából nem egészen másfél milliót költött, a többi nyolc millió aranykoronát a Debrecen város által felajánlott összegből fedezte.

— Így

a debreceni egyetem összevisz-szaságban szük helyeken nyomorog, a református kollégiumot le foglalta tartja, befejezetlen és felszeretlen épületek díszlekednek a gróf Tisza István nagy nevét viselő egyetem telepén.

Rezzeg a pécsi egyetem két év alatt elkészült és felszerelték még a Láborelőtti standardot is felülhala, de fényűzéssel pedig itt minden a mi igényeinkkel szemben mindig szegénységére hivatkozó állam terheire ment. Mindezek tetejében a vallás és közoktatásügyi miniszterium még ez évre előirányzott egymillió koronából is levont utólag 200.000 koronát bizonyára nem református kulturális célra.

— Lehetetlen szomorúan meg nem állapítanunk hogy

hazánkban a törvény ellenére is osztályozott vallások rendszere áll fenn és az osztályozásban mi a mostohábbak, a B-listások, az el-láttatlanok vagyunk. Van itt valami titokzatos hatalmasság, amely megakadályozza a legilletékesebb helyen kifejezett jóakarotnak és kijelentett igéretnek fogantját is.

Ez a hatalom, amely gazdag marad akkor is, ha koldus lesz az ország, ez a hatalom, a magyar szu-

verénitás felett más földi szuverenitást is ismer, ez a hatalom a szentv. dett serelemek feltárásiért minket túrelmetleneket bélyegez és az Ur kegyelmes, jámbor és türelmes szolgáljanak nevezzi azt a főpapot, aki megvonja a vallás tanulás jogát és lehetőséget attól a katolikus növendéktől aki elköveti azt a szentségtelenséget, hogy protestáns iskolába jár.

— Mindezek dacára

a kulturharc tücsóváját hazánk

## Debrecen felújítja háromévszázados kapcsolatát a koldusbotra juttatott nagyenyedi iskolával.

A románok által puztulásra ítélt Bethlen-kollégumban maára vállalja egy diák nevelését. — Az iskola volt diákjainak megható áldozata.

Érdekes és az erdélyi magyarság heroikus küzdelmére meghatóan rávilágító megkeresést kapott Debrecen törvényhatósága a nagyenyedi diákok testvér egyesületétől.

E megkeresésben elmondják, hogy még 1921-ben testvéri egyesülethez tömörültek a kiüldözött egykori nagyenyedi diákok, hogy segítségére legyenek az éltelhalál harcot vívó híres három évszázados nagyenyedi református főiskolának. Mikor megtudtuk, hogy a Bethlen Gábor nagy erdélyi fejedelem által a főiskola szegény tanulóinak nevelésére tett alapítványt a román kormány elveszi, elhatározták az

**egykori tanítványok, hogy visszafizetik mindazokat a jótéteményeket, melyeket valamikor az iskolában élveztek.**

Mikor pedig a múlt évben az iskola 12.000 kat. hold alapítványi földjét elvették a románok,

elhatározták, hogy rendszeres havi hozzájárulást nyújtanak a tanulóknak segítségére.

E mozgalommal kapcsolatban érdekes emlékeket újtanak fel

**Debrecen és a nagyenyedi főiskola viszonyára a régmúltból.**

Elmondják — mint ahogy Debrecen város történelméből is ismerjük — hogy Bethlen Gábor 1629-ben a Debrecen által számára fizetendő

**2000 forint taksát örök időre a főiskolánknak ajándékozta.**

Később — Erdély és Debrecen elszakadásakor — Debrecen és a főiskola kiegyezett, hogy a város az iskolának a taksá egyharmadát fizeti

iránti szeretetünk védőkerjával várjuk a magyar katolikus társadalom felvilágosult hazafias tudományosságát és oda szenteljük magunkat továbbra is a hazának néketűró szolgálóul és még száraz kenyéren is hasznos munkásul.

Az egyházi beszédét nagy lelkesedéssel fogadták s utána megkezdődött a tanácskozás.

csupán, míg kétharmada visszatrad a nagyenyedi Bethlen-kollégium alapítványaképpen a debreceni kollégiumnak.

— „Akkor a zavaros állapotok következtében, az osztrák udvari kamara 1754-ben az abszolút hatalom jogán — a fejlődésnek induló magyar kultúra elpusztítása céljából, Debrecen városának megtiltotta az alapítvány részleteinek fizetését” — mondják, volt az egyedi tanítványok, akik

**ezután az erőszakosan szétépett történelmi kapcsolat erkölcsi házísára támaszkodva Debrecen város anyagi segítségét kérik most a koldusbotra juttatott főiskolának.**

Rámutatnak arra, hogy Cegléd város egy tanuló nevelési költségére évi négy millió koronát szavazott meg mindaddig, míg a fejedelmi adományok a főiskolának visszaadtnak.

Az egyedi megkeresést Kertész József contra ny. áll. isk. igazgató és Maklay Jenő szenior kir. ügyészségi alelnök írták alá.

Debrecen város tanácsa tegnap délután foglalkozott a nagy méltánylást érdemlő ügyvel s úgy határozott, hogy kedvező javaslattal terjeszti a kérést a jog- és pénzügyi bizottságnak, majd a közgyűlésnek. A számvevőszék véleménye az, hogy

**Debrecen város vállalja maára egy szegény tanuló teljes felnevelését a főiskolán.**

—Joggal remélhető, hogy a közgyűlés nem zárkózik el az igazi irrendentizmus gyakorlásának e szomorúan kínálózó médjától és meghozza az áldozatát, mint az ősek hajdanán.

## Debrecen, Miskolc és Nyíregyháza megalakította a zenei szövetséget.

A jövő szezonban világhírű művészek versenyeznek a három városban. Értekezlet Nyíregyházán Szeged is bejelentette csatlakozását.

Dr. Benes Kálmán kormányfőtanácsos, Nyíregyháza város polgármestere meghívására Debrecen és Miskolc zenekedvelő köreinek kiküldöttjei Nyíregyházán értekezletet tartottak, melyen egyhangú lelkesedéssel elhatározták, a három város zenei szövetségét, Debrecen, Miskolc és Nyíregyháza ezentúl egyetértőleg intézi hangversenyeit, szabadon kötheti le a nagy művészeket s nem függ attól, mikor játszanak Budapestben. Nagy baj volt eddig, hogy Budapestben a főszezonban összeroldták a nagy hangversenyek s a vidék, mely nem bír el egymásután annyi koncertet,

nem tudta megkapni sokszor azokat, akiket a közönség legjobban szeretett volna hallani. Most mód-

mester, a nyíregyházinak dr. Benes Kálmán polgármester, a két város legmesszebbmenő támogatást ígért.

Az értekezleten elfogadták a debreceni zenekedvelők köre szervezőit, Közös felhívással fordulnak a három város közönségéhez, a szükségessé tén dökkel dr. Kuthi Sándort, a debreceni zenekedvelők köre titkárát bízzák meg.

Az eddigiek szerint

**Szigeti József, a világhírű magyar hegedűművész, Helge Lindberg nagyszerű finn dalénekes, Joura Guller az orosz származású csodálatos francia zongoraművész, Andray Piroška, a bécsi opera nagy magyar énekesnője szerepelnek a jövő év műsorán. az ötödik hangverseny szenzációs meglepetés lesz.**

A kiküldötteket Nyíregyháza város fogadta a magyaros vendégszeretettel, a város közintézményei: a fáradhatatlan nyíregyházi kultúratanácsos, dr. Kardos István mutatta

## Kmoch (Bécs) a debreceni mesterverseny győztese!

Ma van az utolsó forduló, de már az elsőgtől elütni nem lehet. Réthy (Budapest) és Müller (Bécs) lettek az új mesterek.

A debreceni nemzetközi sakktornya vasárnap befejeződött, 48 mesterjelölt küzdött az előmérkőzésben s közülük 16 játékos jutott a döntőbe. A döntőt két csoportba osztva játszták le. Az I. csoportban hét magyar versenyző és a rigai Apschenek a II. csoportban hat magyar versenyző és a két bécsi Müller és Höhnlinger játszott.

Az első csoport favoritja Apschenek volt egészen az utolsó fordulóig, mikor is a fiatal, de tehetséges pesti versenyző Rácz Lászlótól vereséget szenvedve a harmadik helyre szorult.

Igy az I. csoport a következő helyezéssel zárult: 1—2-ik Réthy és Sárközi 5—5 ponttal, 3—4-ik Apschenek és Herz 4—4 ponttal, 5-ik Rácz László 3 fél, 6—7-ik Krivoss és Földessy 2 és fél ponttal, 8-ik Jtkab 1 és fél ponttal.

A II. csoport favoritja a két bécsi mellett Demeter volt. Höhnlinger azonban az utolsó fordulón győzött Demeter ellen s így a végső helyezés a következőképpen alakult ki: 1—2 Müller és Höhnlinger 5 és fél, 3 Balogh 4, 4—5 Demeter és Seweiger 2 és fél, 6 Sárka 2 és fél, 7 Heim 2 és 8 Krónesz 1 és fél ponttal.

Vasárnap este osztotta ki a főtornarésztvevői között a versenydíjakat Dalmy Farnak a debreceni sakkör főtitkára. A versenydíjak a következők voltak: I. díj 2.000.000 K, II. díj 1.500.000 K, III. díj 1.000.000 K, IV. díj 500.000 K, V—VIII. díj 300.000 K. Egyforma pontszámot elért versenyzők díját a helyezéseknek megfelelőleg összegezték és megfizette oszították ki a versenyzők között.

be. Altalinos volt az a vélemény, hogy a három város szövetsége,

**melyhez Szeged is bejelentette csatlakozását, a magyar zenekultúra európai nivóját fogja bizonyítani és a zenebarát közönség szébbnél-szebb zenei élvezetben fog részesülni.**

**A debreceni zenekedvelők Köre tagjai tagsági jegyüket az 1925-26. évre szeptember 1-15 közt válthatják ki, a városi zeneiskola-**

lában, az addig nem jelenetkező törzskönyvezett tagok jegyeit az új tagoknak adják ki Szeptember 13-ig új tagot csak feltételelesen vesznek fel, minthogy az összes jobb helyeket a négy tagoknak tartják fenn.

A Kör tavaly is kedvezményes jegyeket adott az iskoláknak. Most egyetemi hallgatók indexigazolás mellett olcsó kedvezményes bérletet foghatnak kapni, tehetséges szegénysorsúak mint eddig, most is ingyen hallgatják a hangversenyeket.

Tegnap egyébként eldőlt a meseeri oklevelek sorsa is.

**Az egyforma pontszámot elért Réthy és Sárközi, valamint Höhlinger és Müller mérköztek meg egybással s a győztes Réthy és Müller kapták meg az oklevelet.**

A főtorna résztvevői nagyrészt már el is utaztak.

A mester versenyek utolsó két fordulójának ismét meg van a maga szenzációja. A fordulókön keresztül az élen vezető Johnert Kmoch a bécsi mester, — mint ahogy már szombaton is sejtteni lehetett. Utólérhetlenül behozta.

**Bár még egy forduló hátra van, de a mester verseny győztesének lehet már is tekinteni Kmochot.**

Az eredmények egyébként a következők: A 11. fordulóban: Kmoch nyert Prokes ellen, Seitz nyert Nagy Géza ellen, Tartakower nyert Vukovics ellen, Steiner nyert Asztalos ellen, Vajda nyert Mattison ellen, a Przepiorka—Havas parti döntetlenül végződött, míg a Grünfeld—Johner parti függőben maradt.

**A tegnapi 12. forduló ütötte el Johnert az első helytől, amennyiben Tartakofertől vereséget szenvedett**

s ugyanakkor Kmoch verte Havasyt s ezzel egy és fél pont előnyre tett szert. Egyébként Przepiorka nyert Vajda, Prokes pedig Seitz ellen, Asztalos—Mattison játszma döntetlenül végződött, Nagy Géza pedig további vereséget szenvedett Grünfeldtől. A Vukovics—Steiner játszma függőben maradt.

Az utolsó forduló előtt tehát a következőképpen alakult a helyezések: 1. Kmoch 9 fél, 2—3. Johner, Tartakower 8, 4. Grünfeld 6 fél, 5. Vukovics 6, 6—7. Prokes—Seitz 5 fél, 8—9. Vajda és Havasi 5 fél, 10—13. Nagy Géza, Asztalos, Steiner és Mattison 4 fél, 14. Przepiorka 4 ponttal.

A mai utolsó fordulón a következő párok játszanak: Vajda—Havasi, Asztalos—Przepiorka, Vukovics—Mattison

**Legfinomabb PÉRGAMENT befőtt-kötöző ÉS ZSINEG**

**Csanak József K. R. Z. fűszer- és csemegekereskedésében. Telefon 70. Piac-u. 51.**

son, Johner—Seiner, Nagy Géza—Tartakoyer, Prokes—Grünfeld, Seitz—Knoch.

Holnap a tügő partikat fogják lejárítani és tisztázni a végső sorrendet.

## Állami vendéglő Debrecenben.

Vass József népjóléti miniszter tervbe vette, hogy a vendéglői árak letörése öt vidéki városban, ezek között Debrecenben is állami kezelésben étkező helyiséget állít fel. Ezekben az étkezőkben 3000 koronás reggeliket és 7500—10.000 s 15.000 koronás ebédmenüket továbbá 7—10.000 koronás vtsrákat szolgáltatnak ki. A miniszter még október előtt meg szándékozik valószínűsíteni tervét

## A csehek elvették a beregszászi főgimnáziumot.

Budapest, aug. 24. A csehek már a beregszászi főgimnáziumot is elvették a magyaroktól. Három önálló középiskola helyett csak néhány magyar osztály maradt.

## Lesz tüzelő anyag

Budapest, aug. 24. Biztosítva van már télire az ország tüzelőanyaga. Az idén már nem lesz nagyobb áremelkedés a tüzfű piacon. Az erdélyi tüzfű megdrágulása nem lesz hatással a magyarországi áralakulásra. A hazai fában is nagyobb készletek állnak rendelkezésre.

## Félmilliárdos tüzoltókészülék a Csokonai színházban.

Husz millió a székek javítására.

Megírtuk, hogy a városi tanács elhatározta a nádfontos színház túlmás székek kijavítását. Borsos József műszaki anácsnok a tanács tegnapi ülésén bejelentette, hogy kb. 20 millió koronába kerül a több 100 megromlott szék helyreállítása. A javítási munkálatokat a szezon előtt elvégzik.

Dr. Roncsik Jenő tüzoltó főparancsnok tett előterjesztést, hogy a színházat a modern u. n. Sprinkler-féle készülékkel szerelje fel a város. Létező az, hogy a színház fölé gazdag esőhálózatot építsenek. Ha a készüléket bármely részén 60 fokos meleg éri a vizsugar automatikusan működésbe jönnek s az egész színházot bőven elárasztja vízzel. Ilyen készülék még egy van Debrecenben, az István gőzmalomban.

A készülék meglehetősen drága: 38—40.000 aranykorona, több mint fél millió. A városi tanács a közgyűlés elé terjeszti a készülék beszerzésének kérdését.

## Eladó ház

uj épület, Pesti uca, 75. sz. három szoba, előszoba, konyha, psciz, pince, külön álló 1 szba, konyha, kamara, parkirozott udvar, kis zöldéses kert, dísznó udvar, 3 öl. Ára 180 millió.

## Minden margaréta virágon egy halott harminckilences hős neve

A szent. 6-i emlékmű leleplezési ünnepélyen margaréta virágokat árulnak

A volt harminckilencesek hősi halottjainak emlékoszlopát tudvalevőleg szeptember 6-án leleplezik le a nagyerdőn. A leleplezési ünnepély megmozgatja egész Debrecen és Hajtú-megye lakosságát, hiszen

**a 7,000 halott harminckilences hős**

közül majdnem minden családnak jutott valaki, akit sirat.

Az ünnepélyt szervező bairási egyesület nagyon kedves, poétikus gondolatot valószínűsít meg a nagyszászán kegyeletos emlékünnepélyen. Margaréta virágszálakat készített s

**minden virágszálra egy kis zászlócskát erősítettek, mely a 39-es számot és egy-egy halott harminckilences hős nevét viseli.**

Igy minden hősi halottnak lesz egy-egy virága. Ezeket árusítani fogják, úgyhogy a közönség a leleplezés napján ilyen a „hősök virág“-át fogja viselni.

## Egy Erdélyben nyaraló debreceni hentesmestert fogságba vetettek a románok.

Aradon a szabadság-szobor lebontásánál megjegyzést tett. — Diplomáciai lépések szabadonbocsátása érdekében

Kellemetlen helyzetbe került a napokban Fábán István debreceni lakos, hentesmester, a kinek a Hatvan uca 1. sz. alatt van üzlete.

Fábán pár napja feleségével és kis kis gyermekével együtt Erdélybe utazott nyaralni feleségének a szüleihez. Közben Aradon is időztek, ahol az oláhok éppen a szabadságharc emlékoszlopát bontották le.

Fábán István egy keserűségtől megjegyzést tett akkor állítólag,

— ami aztán az oláh rendőrség fülébe jutott. Fábiant ekkor családjával

együtt elfogták s a rendőrségre kísérték.

**Kihallgatásuk után Fábiant a kisgyermekével kiutasították, Fábiant pedig továbbra is fogságban tartották.**

Fábiant hazaérkezve, első dolgának tartotta férje érdekében a lépéseket megtenni. Mint értesülünk a magyar állampolgár Fábiant szabadon bocsátása érdekében diplomáciai utca is lépéseket tesznek. Így remélhető, hogy a nemzetközi jog megsértésével fogságba vetett Fábiant néhány napon belül visszatérhet Debrecenbe.

## Dr. Vitán László családja kifizette az Alföldi Takaréknak 250 millióját.

A pénztárat kiegyeztet a letartóztatott Vitán családjával. — Az ügyészség ma vagy holnap szabadlábra helyezni dr. Vitánt.

Annakidején nagy port vert fel dr. Vitán László banktisztviselő sikkasztási ügye. Dr. Vitán ugyanis hosszú időn keresztül kisebb-nagyobb összegeket vett ki az Alföldi Takarékpénztár wertheim szekrényéből, melynek kezelése ő rá, mint a bank egyik tisztviselőjére, a váltóosztály főnökére volt bízva. Az aprónként kiszedett összegek már egy reggel milliórdot tettek ki, mikor a bank igazgató-sága rájött a mutatkozó hiányra.

Dr. Vitán a rendőrségen beismerte a terhére rótt cselekményt és így a bank feljelentésére a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte.

Mint annak idején megírtuk dr. Vitán László családja minden követ megmozdított, hogy a megítélt ember ügyét valamiképpen elsimítsák. Azonnal tárgyalásokat kezdtek az előkelő család tagjai a megkárosított bank igazgatóságával a kár megtérítése felől és a bank ígéretet is tett, hogy az esetben, ha a család az el-

sikkasztott összeget megtéríti, vissza vonja feljelentését s mivel az ilyen büncselekmény magán indítványra üldözhető, az ügyészség ez esetben elciti a vádat.

Dr. Erdős bankigazgató a napokban utazott el Nagyváradra, dr. Vitán László szüleitől, hogy az ügyet békés uton, mélynyos egyezséggel intézzék el. Tegnapi délelőtti távirat érkezett dr. Erdős igazgatótól az Alföldi Takarékpénzfőnökhöz, amelyben értesíti a bankot, hogy

**dr. Vitán hozzátartozóival az egyezés létre jött és a bank kára megtérült.**

A bank a távirat vétele után még a tegnapi nap folyamán beadványt intézett a debreceni királyi ügyészséghez, amelyben

**a bank dr. Vitán László elleni feljelentését visszavonja.**

Az ügy most dr. Kádár László referens ügyész előtt van és ő referálja az ügyet dr. Gergits Károly ügyész-

ségi elnöknek, aki még ma, vagy legkésőbb holnap dönt a szabadlábra helyezéséről.

Dr. Aczél Jenő és dr. Sajó László, dr. Vitán László védő ügyvédek, mis-dent elkövetnek, hogy védencüknek szabadlábra helyezése még a mai nap folyamán megtörténjen. 6

## Ujdonságok.

**A debreceni egyetem új tanácsát megerősítette a miniszter.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1925—26 tanévre dr. Lencz Géza egyetemi nyilvános rendes tanárt a m. kir. Tisza István tudományegyetem rektorává, Csikesz Sándor egyetemi nyilvános rendes tanárnak, a hittudományi kar dékánjává, dr. Iványi Béla egyetemi nyilvános rendes tanárnak a jog- és államtudományi kar dékánjává, dr. Huzella Tivadar egyetemi nyilvános rendes tanárnak az orvostudományi kar dékánjává, dr. Szabó Dezső egyetemi nyilvános rendes tanárnak a bölcsész- nyelv és történettudományi kar dékánjává, dr. Láng Nándor egyetemi nyilvános rendes tanárnak, ugyanezen kar pro dékánjává, végül dr. Bodnár egyetemi nyilvános rendes tanárnak az orvostudományi kar jegyzőjévé történt megnevezését jóváhagyólag tudomásul vette és megerősítette.

**Éles lövést a sárkuty tanyán.** A m. kir. 11. honvéd gyalogezred f. évi augusztus hó 26—27. és 28-ikán reggel 6 órától 13 óráig a pallagbuszai vasuti állomás közelében a Sárkuty tanyánál levő katonai lötéren éles lövést tart. Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy ezeken a napokon a jelzett idő alatt a tilalmas területen vagy annak közelében senkiesem tartózkodjék s a lezárt részre semmiféle állatot ne hajtson. Debrecen, 1925 augusztus hó 15. Dr. Vass Károly tanácsnok.

**Adófizetés iránti megintés.** A városi adóhivatal felszólítja mindazokat az adózókat, akik a községi adókönyvben előírt esedékes köztartozásaikat (adó illetékök folyó évi aug. hó 15-éig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt 8 napon belül fizessék be. Nem fizetés esetén ellenük a végrehajtási eljárás azonnal meg fog indítani. Debrecen, 1925 aug. 22. Városi adóhivatal.

**Házasságok.** Az anvakönyvi hivatalnál a múlt héten a következő házasságok kötötték meg: Rátónyi Sándor cipészsegéd ref. Kis Máriaival ref., Gyenge Lajos bádósgeség ref. Zsopos Rózáival ref., Fazekas Sándor bádósges ref. Rékási Juliánával ref. Gombos Lajos építész ref. Vad Erzsébettel ref., Dunna János kovácsm. gk. Paál Máriaival ref., Csornai Sándor fm. ref. Pető Juliánával ref., Góri Pál máv. hivatalnok rk. Tóth Olgaival gk., Pongrácz László kalapos m. ref. Kovács Máriaival ref., Tamás János dohánvgvári munkás ref. Jókai Rózáival ref., Kanczler Ferenc postataknéztisztvis. izr. Gelberger Máriaival izr., Lenárt Imre npsz. ref. Szilágyi Irénnel rk. Zelenai István honvéd rk. V. Máté Erzsébettel ref., Szanvi János gimn. tanár ref. Novák Ilonával rk., Salamon Ezrit kereskedő izr. Igaz Bertával izr., Fogarasi Sándor kőműves ref. Széle Erzsébettel ref., Lovász Sándor vonatfékez ref., Bura Juliánával ref., Pásztor László szabó m. ref. Krinkó Margittal rk. Orbán Sándor cipész segéd ref. Guler Máriaival kel.

**Fényképezőgépek és fotóclkek leg nagyobb választékban Berettyó műtermében Ferenc József ut 33. Lemes eladás darabonként is.**

Csak 6 napig!

ma kedden reggel érkezett külön vonaton és este fél 9 órai kezdettel már nagy

**A Fővárosi Könyv- és Cirkusz megnyitó diszelőadást**

Csak 6 napig!

tart a Széchenyi-u. végén felállított 3600 személyes, amerikai viz és viharmentes sátrában.

**Erdély új megyei beosztása.** Tegnap közölték az új megyebeosztásokról szóló rendelkezéseket. Ezek szerint Erdélyben a következő változások lesznek: Brassó vármegye mint egy 25.000 új román anyanyelvű lakost kap, amennyiben hozzá csatolják az eddig Fogaras megyéhez tartozó törösbát és zernesti járásokat. Háromszék és Csík vármegyékből 10—10 községet átcsatoltak a regáti határos megyékhez. Alsófehér vármegye székhelye az eddigi Nagyenyed helyett Szatmár lesz. A bán-ságot három megyére osztották fel. Az eddigi két megye mellé új megye kerül Oravica székhellyel.

**Tegnap halottak.** Az anyakönyvi hivatalnál tegnap a következő halál eseteket jelentették be: Petruska Mária rk. 2 éves, Kupferschmiedt Julianna ág. ev. 1 hónapos, Vargha Erzsébet ref. 9 napos, Zsák Lajos ref. 25 éves, Pálus Zsigmond ref. 63 éves.

**Eljegyzések.** Az anyakönyvi hivatalnál a múlt héten a következő eljegyzéseket jelentették be: Gyuricska József ref. rapsz. Rózsa Eszterrel ref., Cseke Lajos ref. férjiszabó segéd Dobi Annával bant., Bánki István ref. asztalos segéd Tóth Máriával ref., Nagy Lajos férjiszabó m. ref. Szabó Juliannával ref., Vincze Imre npsz. ref. Rózsa Margittal ref., Balog József géplakatos segéd ref. Lincsei Annával rkath. Kovács Gyula bank hiv. rk. Juhász Rózával ref., Levász János asztalos segéd rk. Gaidos Máriával rk. Kraitsi Mihály ág. ev. egyetemi könyvtári kezelő altiszt Hadházi Erzsébettel ref.

**A debreceni sertésvásár.** A kövér sertések piacán nagy felhajtás mellett közepes volt a kereslet. Minőség szerint az árak a következők: 20-25 ezer, 19-20 ezer korona kg.-kint.

A sovány piacon nagy volt a felhajtás. Árak 16-19 ezer K kg.-kint.

**Kirabolt debreceni vásárosok.** Tegnap reggel a Hajduböszörménybe vezető országúton két kaszával felfegyverzett utonálló a hajduböszörményi vásárra igyekvő debreceni iparosok szekereit megtagadta s 15 pár csizmát elrabolva a Nagyerdő irányában elmenekültek. A eszmák értéke meg haladja az 5 millió koronát. Az iparosok feljelentésére a debreceni rendőrség megindította a nyomozást a két rabló kézrekerítésére.

**Ablakok minden nagyságban gyári arban kaphatók Blattner ablakgyár, Szív-utca 14. szám.**

**Jó családból való su, pincér tanulóknak felvétetik. Albert Belvárosi étterem.**

**Tankönyvek, új és használt állapotban az összes fő- és leányiskolák részére beszerezhetők Harmathy-nál Fűvészkert ucca 14. Ugyanott használt tankönyveit értékesítheti.**

**Tűközvértés. Évegcsiszolás régi tűközök utóévese Sinkovits Béla ügy. műipari vállalata Szív-utca 14-15. Telefon 356**

## Festéket,

padlólakot, brunolint, terpentint, finiszit, zománclakot és minden színű porfestéket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat:

# STERN

festéküzletében **Piac ucca 10.**  
„Bika” szállodával szemben

**141** a Debreceni Ujság **141**  
telefon-száma

## A könyöradományt gyűjtő rokkantak meglópták az adakozót.

**Két rokkant katona a debreceni törvényszék előtt. „Az Uristen elvette az eszemet”. Hat-hat havi börtön.**

Broszkó Péter száz százalékos hadi rokkant f. év május végén Nyiregyháza, ahol cukorka árusítással keresete kenyerét vonatra ült hogy Budapestre beszeresse a szükséges cukorkákat. Közben Fűspökladányban össztalálkozott Hegedűs Istvánnal, aki szintén rokkant katona s megegyeztek, hogy a környékbeli falvakat végig járják.

Broszkó ugyanis a cukorka mellett verseket is árult, Hegedűs pedig az Orsz. Rokkantszervezettel bizományba kapott képekkel kereskedett. Közben jól éltek, mert mint Broszkó mondta, 700.000 koronával indult el, de mire május 24-én Nagyabjombába értek már csak 27.000 koronája volt. Nagyabjomban háztaláltak aztán, majd Sáp felé indultak. Közben még betértek Borbély Marton gazdálkodóhoz könyöradományt kérni.

Broszkó felhasználva az alkalmat s kilopta a Borbély által nyitva hagyott ládából 1.900.000 koronát. Sietve távoztak ezután Sáp felé.

Sápon betértek a vendéglébe borozgatni s itt esipték el őket a rendőrök. Ma tárgyalta az ügyet a kir. törvényszéken Jeney bíró. A két vádlott

bűsmerte a terhükre rótt bűncselekményt.

Hát aztán miért vette ki a pénzt a ládából? kérdezi a bíró Broszkót.

„Teiktetés bíró ur, az Isten vette talán el az eszemet” mondja sirásba csukló hangon Broszkó

Hegedűs csak azért érzi bűnösnek magát, mert nem jelentette fel mindjárt a lopást.

Dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosakértő szerint Broszkó örökletes utján terhelt és haretéri sérülése folytán hisztériás és epilepsziás rohamai vannak. Ez a betegsége korlátozza, de nem zárja ki a szabad akarat elhatározási képességet.

Van-e még valami mondani valója?

**Könnyes szemmel leborulva kérem, hogy bocsássonak meg egy nyomorult katonának** — mondja

Etoszka, soha többé nem fogok ilyesmit csinálni, csak most az egyszer engedjenek szabadon.

A bíróság bűnösnek mondta ki Broszkót lopás, Hegedűst pedig orgazdaság bűntettében és ezért 6-6 havi börtönre ítélte őket. Az ítélet jogerős.

## Jelenet a nagyerdei strandfürdőben.

**Nagy tömeg egy kabin előtt.**

Vasárnap délután a szokatlanul is nagyobb számban, ugyszólván zsúfolásig megtöltötte az üdülni vágyó közönség a nagyerdei strandfürdőt.

A hűtő vízben keresett mindenkinek menedéket az augusztus végi kánikulai hőség ellen. Este hat óra felé kezdett oszladozni a közönség, ekkor azonban az uszodából távozók nagy zsivajra lettek figyelmesek. Az uszó medencéből mindenki kiugrált és a trambulín felé igyekezett, ahol az egyik kabin előtt hirtelen két-három száz főnyi embergyűrű keletkezett.

A távolabb levők először valami ezerenceséltenségre gondoltak csakhamar kiderült azonban, hogy egészen más dolog keltette a nagy riadalmat.

Az történet ugyanis, hogy a 115-es kabinba egy fürdő kosztümös hölgy és nem sokkal utána egy férfi ment be.

Ezt az uszoda házi rendjébe ütköző szabálytalanságot többen észreverték, akik a trambulínon tartózkodtak ahonnan belehet látni a kabinba és jelentették az esetet kabinosnak. A kabinos Váry Sándor uszoda felügyelővel együtt felszólította a jelenlevőket, hogy hagyják el a kabinba, a bent levő férfi azonban

megtagadta az ajtó kinyitását és ez lett a botrány előidézője. Vél-

tellenül ugyanis a strandon tartózkodott az egyik detektív aki a rendőri hatóság nevében erőlyesen követelte a kabin felnyitását.

Ez alatt természetesen a kíváncskodók tömege vette körül a kabinat. A kabin végül is kinyitott s ekkor a detektív a kabinba tartózkodót leiga zoltatta. B. F. fiatal embert és a vele levő hölgyet, aki azonban ijedtében hamis nevet mondott be, mire a detektív egy rendőrrel felkísérte a központi ügyeletre, ahol megállapították hogy az illető P. M. az egyik cipőüzletben kiszolgálón.

Mindkettőjük ellen megindítottak az eljárást közbotrány okozás, közszemérem elleni kihágás és hatósági közeg felre vezetése miatt.

P. M. különben a rendőri kihallgatás folyamán különböző meséket adott elő és azt állította, hogy a kabinba cigarettáznai ment be, végül azonban vallomást tett.

Ezen sajnálatos incidenssel kapcsolatosan, amelynek egyik okozója a kíváncskodó tömeg is volt, rá kell mutatnunk arra, hogy olyan helyen ahol egyszerre 2-3 ezer ember gyűl

össze, nem elegendő 1-2 kabinos és egy felügyelő jelenléte.

**Feltétlenül szükséges, mint a mozi ban és színházban rendőri ügyelet, ami iránt a város bizonyára intézkedni is fog.** Ezzel egyidejűleg azonban a közönségnek is foglyel meznie kell magát s az ilyen sajnálatos eset partraktálásától lehetőleg távol kell tartania magát.

A városi tanács egyébként tegnapi ülésén foglalkozott az ügyvel és példás szigorú intézkedést tett. Örök re kiltította ugyanis B. F.-t és P. M.-t a városi uszodából s e határozatot közölte az uszoda vezetésével is

## Nyilatkozat.

A „Hajdúföld” című napilap aug. 20-i számában meggyanúsítja a debreceni lapvállalatokat azzal, hogy egyik közülök Debrecen város nyomdájától „kényeztetésül” nyomógépet kapott volna. Miután a cikkben a kérdéses lapvállalat nincs megnevezve — szükségesnek tartjuk kijelenteni, hogy

**A Debreceni Ujság soha, semmiféle formában Debrecen városától nyomógépet nem kapott.**

Ha tehát a Hajdúföld reánk vonatkoztatta gyanúsítását — tudva, otromba valótárságot állított.

## Veszedelemes névazonosság.

A debreceni rendőrség a napokban Cízetbe vett egy Lengyel Béla nevű debreceni pincért, aki erkölcsi bizonyítványért folyamodott. Mikor elsőléte után nyomozták a körözött egyének között találták Lengyel Béla nevét. A körözött egyén ugyanis ugyanabban az évben született, mint a pincér. Hosszas vizsgálat után megállapították azonban, hogy Lengyel Béla pincér róm. kath. vallású, míg a körözött egyén izraelita s a szülők és feleségak nevéből is kitűnt a tévedés.

Lengyel Bétát, aki az Angol király névátterme pincérje, ezekután szababon bocsátották és kiadták neki a kért erkölcsi bizonyítványt.

## Eladó

a Károly Ferenc József-út 50. szám alatt levő

## H A Z,

1464 szögöl területtel. Tégla épület, egy szoba, konyha, tengerigőre, szőlő és gyümölcsös. A lakás vevőnek átadatik. Ára 160.000.000 K. Értekezni lehet dr. Nagy István ügyvédnél. — Szent-Anna ucca 8. szám.

**Építő mester urak figyelmébe!**

## Homokot

korlátlan mennyiségben saját föl demről és igámmal köbméter számra 50,000 K-ért

## szállítok.

Téglát, vagy bármilyen más anyagot is jutányos áron vállalom. Megrendelni lehet: Sámson-ucca 8. Árpád-tér. (VETÉSSY-NÉL.)

**Férfi-, fiu- és gyermekruhát, felöltőt, bőr- és szőrmés-kabátokat jutányos áron vásárolhat**

**Gerő Ernő Debrecen**

Piac-ucca 69. (Ullmann fűszerüzlete mellett.)

## Színház.

### MOZGÓ SZÍNHÁZAK:

**Vígyszínház:** (Csak felnőtteknek!) Putty Lia szereplésével Malva (Hegyök leánya), szerelem drámája 6 felv. Eredeti spanyolországi felvételek. Kísérők: Smokkék rádióznak, burleszk.

**Jzn!** Ki ad többet értem? Modern mese a házasságról.

**Uránia:** Eszterházy Ágnes és Harry Liedtke szereplésével Nanon, P. Zell és Richard Gernee komikus operája filmen 6 felv. Képek XIV. Lajos uralkodása idejéből Párisban! Kísérő: Hajó kirándulás a Norvég vizéken.

**Jön!** Égő vonat és Constance légy a feleségem.

## Sport.

**Válogatott víziló csapatunk győzeleme, Magyarország-Belgium 7:2 (3:0)**

Sikerült tehát az oly forrón óhajtott revans, még pedig nem várt fényes győzelemmel. Válogatott víziló csapatunk ugyanolyan jól arannyal verte a belga csapatot, mint amilyenrel tavaly a belgák győztek.

A két első gólt szabaddobásból Vértessy lövi. Majd Homonnay süvöltős csavart lövéssel a 3 gólt.

A második féldobban Vértessy, Wenk majd ismét Vértessy 6-ra szaporítja a gólok számát. Ezután lövi Vermetten a belgák két gólját. Végül a Keserű I. beállítja a végeredményt.

Hodgson bíró szerint is a magyar csapat a legjobb Európában.

**DVSC-KAC 2:1 (0:0)** A KAC csapata nem váltotta be a szerepléséhez fűzött reményeket s hogy nem súlyosabb vereséggel távozott, az csak a DVSC csatársorának gyenge játékán mulott. Eredménytelen féldob után a DVSC védelmi hibájából a KAC szerzi meg a vezetést. Déleleg jobbvéd révén. Élénk játék után Wampetics szerzi meg a kiegyenlítő, majd pedig a győzelmet jelentő góla. A KAC-ból jó volt Saguly, Beck és Csida; a DVSC-ből a formáját vissza nyert Farkas, Szolárszky I. és különösen Molnár.

**II. osztályu bajnokság.** Dmte-Harmónia 7:0 (1:0), TMove-Tte 3:1 (2:0), Eikso-P. Máv. 1:0 (1:0), Kte-Nymte 7:2 (3:0), Kse-Ny postás 1:0 (0:0) Bak-Fuse barátságos 5:1 (1:0)

**MTK-Rapid 3:1 (3:1).** Az MTK, Csata, Orth és Molnár góljaival biztosan győzött. Az osztrákok góljait Kirbes lötte.

**Ute-Ftc 3:2 (0:0-1:1).** Kupa elődöntő. Csak a meghosszabbított idő hozott döntést. A gólokat Csontos és Török (2), illetve Palesek és Kelemen lötték.

**A Nykise junior birkózó versenyén,** amely szombaton és vasárnap bonyolódott a több fővárosi versenyen indult, de ennek dacára egyetlen győzelmet nem tudtak kivívni.

Eredmények: Légsúly: 1. Nagy Lajos Dvsc. Pehelysúly: 1. Szabó Nykise Könnyűsúly: 1. Bobics Szerenín SE. Fisközépsúly: 1. Kaizer szolnoki Mte. Nagyközépsúly: Kaufmann Nyetve. Nehézsúly: Kovács Nykise.

**Dobozok,**  
minden változatba készítenek  
DAVIDHAZY KALMAN könyvkötésze  
és dobozgyár r.-l.-nál, DEBRECZEN  
PÜVÉSZKERT-U. 9.

## Elfogták a harminc menyasszonyt tartó rablóvezért.

**Ninkovics Ninkó bűnlajstroma.**

Ninkovics Ninkó Györgyöt, a rudolftelepi csendőrörs elfogta. Szombaton délelőtt Kompolty László detektív egy Kondrák János nevű szabó legényt fogott el, akiben Ninkovics egyik bűntársát sejtli.

Kondrákról már eddig is sikerült annyit megállapítani, hogy ő volt Ninkovics orgazda felhajtója és több ízben segédkezett a betörőnek a lopott zsákmány értékesítésében.

Értesülünk szerint, amióta a sajtó útján közhírré vált a veszedelmes kalandor egész multja és összes gaztettei, a közönség köréből tömegesen jelentkeznek tanuvallomásra a rendőrségen és mindegyik önkéntes-tanú tud néhány részletet elmondani Ninkovicsról.

Ezkeiből az apró vallomásokból mo-

zaik szerien forr eggyé a kalandor egész egyénisége és több olyan részlet, amely eddig ismeretlen volt a rendőrség előtt. Így megtudták, hogy két héttel ezelőtt Ninkovics megfordult a Kossuth utca 1. számú házban lévő Altmann-féle bodegában, ahol mikor szóba került, hogy a detektívek gyakran szokták végigrazzizálni a várost, nagy káromkodások közt jelentette ki, hogy őt ugyan senkise igazoltassa, mert azt agyonlövi.

Egyébként Ninkovics állandóan töltött revolverrel járt, sőt egy ízben Ózdon az egyik „menyasszonyát” agyon akarta löni, mivel a leány megtudta viselt dolgait s felszólította kedvesét, hogy jents fel magát a csendőrségen.

## Vásárosok két tehén áráért agyonverték egy gazdát.

**A meggyilkolt gazda társa elmenekült s tudta nélkül az egyik gyilkos házában huzódott meg.**

Szolnok, augusztus 23.

Tegnapelőtt hajnalban véres fejfel támolgyogva ért Budai Ferenc gazda háza a tanyájához, aztán összeesett. A korán kelő tanyai nép ugyanezen időben szörnyüködve látta nagy vértócsában holtan fekdüni a berényi uton Márkas Jánost.

Budai, mikor magához tért és nagynehezen elmesélte az előző este szörnyűségét. Aug. 11-én a jászberényi vásár után tele volt a város végén levő sörcsarnok. Ott idogáltak Bordás D. József, Márkus János, Budai Ferenc jászárokszállási lakosok egynéhány berényi ember társaságában. Esteledve Bordás József odaszól a társának: János bátyám, én már italos vagyok, ezután nálam a két tehén ára, ehol a 14 millió korona, tenné már el kegyelmed hazáig, nálam ninc biztonságban. Fel sem tűnt nekik, hogy a berényi társak a pénz olvasása óta sokkal szivesebben kinnálgatják a poharat. „Igyék még János bácsi!”

Induláskor sehogy sem engedték az árokszállásokat. Együtt mentek a kocsin, Bordás D. József még ott maradt. Amint a vig társaság és a lát-

zólagos jó barátok a négyszállási iskolához értek, a kocsiban a középen ülő cinkos felugrott, hirtelen erős lökessel könyökkel lelökte a két oldalt ülő árokszállásokat az uttestre. A kocsi hirtelen megállt és pillanat alatt a még fel sem esudó Márkust valami kemény tárggyal leütötték. Márkus azonnal szörnyvet halt. Ez alatt Budait is elakarták intézni. Egy hatalmas ütést kapott a fejére ő is, de volt annyi ereje, hogy nem esett el. Hirtelen futni kezdett és a mellettük levő kukoricásba menekült. Két cinkos utána, ütlegelték menekülés közben sokáig, míg egyszer csak összeesett. Ez lett a szerencséje, mert üldözői nem vették észre, a sötétben tovább szaladtak előre, keresték, de hiába.

A tetteseket elfogta a jászberényi csendőrség. Budai különös szerencséjéhez tartozik az is, ami a nyomozás során derült ki. Ugyanis a szerény ember menekülés közben épen az egyik gyilkos tanujára tévedt be és ott töltötte az éjszakát anélkül, hogy észrevették volna.

A rablott pénzt hiánytalanul megtalálták a gyilkosoknál.

## A mai tőzsde.

A korona 72 50.

A tőzsde irányzata tartottan indult, ke-sőbb a barátságos bécsi jelentések szilárdulás állott be, ami zárlatig eltartott. M. hitel 4, Salgó 4, Rima 6, Nova 19, vaspapírok közül Danubius 65, Villamos 35 ezer koronával javultak a kuliszban. Bauxit 16 ezer koronás áremelkedést ért el Royal szálló 5240, Nemzeti fa 20, Szlavónia szintén jól áll. Első magyar biztosító gyengén tendált.

**Zürichi zárlat:** Páris 2430, London 2507, Newyork 516.5, Brüsszel 2355, Milánó 1907, Hollandia 207.5, Berlin 122 és hétvolcad, Bécs 72.55, Szófia 375, Prága 1530, Varsó 84.5, Bldapest 72.50, Belgrád 922.5, Bukarest 265.

**Ferencvárosi sertés:** Felhajtás 3000, irányzat szilárd, Árak: könnyű 18-19500, közép 21-22000, nehéz 22500-23000.

**Vágómarhavásár:** Irányzat emelkedő, felhajtás 513 vágómarha. Árak: Ökör prima 14.500-16.500 kivételesen 15-17500, közép 8-13000, gvenge 5500-7000 bika jobb 13500-16500, kivételesen 7-17500, közép és gvenge 6500-13000, tehén 10-15500, kivételesen 18-18000, közép és gvenge 5500-9500, kicsontozni való 4-5000, növerdek marha 5-6500.

**Terménytőzsdezárlat:** Az irányzat búzában és tengriben szilárd, zabban lanvha egyvelekben változatlan.

Hivatalos árak: 76-os tiszavidéki 387.5-90, 77-es tiszavidéki 392.5-95, 78-as tiszavidéki 395-97.5, 79-es tiszavidéki 397.5-400, zab 245-265, tengeri 265-70

## MOLNÁR TESTVÉREK

KÁLVIN-TÉR 2. SZÁM, NAGYTEMPLOM MELLETT.

Világhírű motorok, kerékpárok, varrógépek, gummik képviselője, Alkatrészek gyári raktára és javító műhelye a Nagytemplomnál.

Telefon 7-27.

**Kérjük a cégre figyelni!**

a többi változatlan. A forgalom élénk  
**A Magyar Nemzeti Bank hivatalos árfolyamai:** Angol font 345-47000, cseh korona 2101-2117, dinár 1246-1268, dollár nagy 70840-71470, kisebb 70740-71470 francia frank 3348-3376, hollandi forint 28380-28650 lei 359-365 leva 508-516, lira 2633-1657, márka 16825-16975, osztrák korona 9967-10043 dán korona 16590-16740, sváici frank 13825-13883, Belga frank 3211-3241, London 345-47000, Milánó 2633-2649, Newyork 70940-71370, Páris 3348-33686, Prága 2102-2114, Szó 513-517, Varsó 11550-11630, Bécs 9937-10047, Zürich 13763-13843.

### Milyen idő várható.

Hazánkbn meg lehetősén felhős és meleg az idő. Kiseb, nagyobb esők is fordultak elő. A hőmérséklet maximuma 30 fok C. volt.

Időjárás: Egyelőre meleg idő, növekedő felhőzetfel, esővel, vagy zivatarral, később hűvösebb idő valószínű.

### Mit hirdet ma az ingóságközvetítő?

Kálvin-tér 19., ref. püspöki bérpalota, a Fűvészkert utcába vezető oldalon. Telefon: 11-99. Telefon 11-99.

Ha hármít venni, vagy eladni akar, mindenképp jöjjön el az Ingóságközvetítőbe, amelynek új üzlethelyisége a Kálvin-tér 19. szám alatt, a ref. püspöki bérpalotában, a Fűvészkert utcába vezető oldalon van.

Milliókat takarít meg és mindent egy helyen, a legelőnyösebb fizetési feltételekkel, szerezhet be, ha itt vásárol. — Mindféle művészi és ipari termékek, régiségek, bútorok közvetítése, vétele és eladása.

### Ha pénzének

nem ellensége, úgy mielőtt mindenféle lakberendezési

**BÚTOROKAT**

besszerzést, okvetlenül keresse fel a legelőnyösebb beszerzési forrást! LEFKOVITS bútorárhúzáat Simonffy-uca 6-ik szám alatt. Közvetlen a tejjalccal szemben

### Részes teletetésre

vállal bő takarmányozás és gondos elátás mellett 20-25 darab

számos marhát

**Hartyán Zoltán**

ceglédi gazdasága Cegléd

Telefon 127. sz. Telefon 127. sz.

### KNOTTI KOVÁCSNÉ szabászati és varróiskolája

KOSSUTH-UTCA 45. SZÁM.

Beiratkozás 9 órától 1 óráig, á. n. 3-5-ig.

Mai naptól meglepő olcsó árak mellett

**fest és tisztít**

**MINDENNEMŰ**

**RUHAT**

**KONCZ**

kolmefestő gyára DEBRECEN, Péterfia-uca 30. szám és Arany János-uca 10. az udvarban.

## Iskolába beiratkozók figyelmébe!



### Intézeti toilette felszereléseket

Haj, ruha- és fogkefe, fogkefétartó és fogpaszta, szappan és szappantartók, fésűdrök és hajtük stb. a legjobb minőségben a legolcsóbb árért beszerezhető



a Korsó Drugeriában, Piac-u. 42.

## Új üzlet! Megnyilt! Új üzlet!

### GROSZ és BERGMAN

férji, fiu- és gyermekruha nagy áruháza,  
Piac-utca 53-55. (Kungária kávéház mellett)

Új üzlet!

Új üzlet!

Rivaló finom  
**Rizling bor**  
1 liter  
**10.000 K.**  
Albert Belvárosi étteremben

Cukorral édesített kész  
**fekete kávé,**  
amely  
**ADRIA**  
kávé-konzerv címen kap-  
ható minden nagyobb  
fűszerüzletben.  
1/6-os csomagból 3 liter kristály-  
cukorral édesített, teljesen kész  
fekete kávé áll rendelkezésre.  
1 csomag ára: 5000 K.

A világ-  
bíró „Cormick“ traktorok 3 vasu ekével  
felülmúlhatatlanok!  
Kizárólagos  
képviselő: **Ráhrer Sándornál** Debreczen, Piac-utca 43.  
Telefon: 9-62.

## Fizessen elő

### őszi és téli ruházkodására!

Önre van bízva, hogy mikor és mennyit fizet. Előfizetésénél saját árat számítok. Azonnali szállítás heti 100, vagy havi 400 ezer koronás részletfizetésre. Tegdes János, Péterfia-utca 42.

## Legjobb és legolcsóbb ásvány- és gyógyviz a

**BIKSZADI**  
Debreceni kirendeltség: Piac-utca 71. Telefon 37.

Szénsavval telített  
**Eva** vizet igyunk  
üdit — frissit  
Megrendelhető:  
Márkus Jenő, Hatvan-u. 22. Telefon-  
szám 14

## Apró hirdetések.

### Levelőzés.

**Egy**  
nő üzletemek megnyitására  
hozzájárulni. — Levelét  
„Magyar nemes asszony-  
nak“ kiadóba. 439  
**Folyóiratot**  
olvasó szöke babát kéri  
szürke ruhás pihenő part-  
nere. adjon alkalmat a  
bemutakozásra. Választ:  
„Leáldozó napfény“ jel-  
legére a kiadóba. 444

### Ajánlat.

**Poloskairást**  
lakások vizsgálatát fele-  
lősséggel vállalom. Po-  
loskaszer kapható. Kö-  
suth utca 47. szám. Ná-  
pássy. 416

**Nyakkendő**  
szorítók, lupla kézelőgom-  
bok ötös műemekek öt-  
ös árban kaphatók Szö-  
ket ékszerésnél Csapo-  
utca 65. 410

**Firneisz**  
gyorsan száradó. Glück.  
Péterfia u. 76. 398  
**Méz**  
20.000 korona kilója —  
Glück. Péterfia utca 397  
Tisztelettel

értesitem a lucerna és kö-  
les termelő gazdákat,  
hogy gépem a szoboszlói  
utfélen a Kovács József  
tanváján van és ott elfo-  
gadok kisebb-nagyobb —  
mennviségű lucernát és  
kölest kicséplés végé-  
gvesített herefettől ge-  
pemmel. Tisztelettel Ka-  
raes Imre géptulajdonos. 376

**Egy**  
szoba konyhát elcserél-  
ném ugyanolyanért. eset-  
leg közeli kertben, ma-  
zános udvarért. Anató-  
utca 77. sz. 259

**Két**  
szoba bútor lakással —  
együtt átadó. Csillag u.  
69. 437

**Vállalkozók**  
figyelmébe! Egy nagy te-  
lan magas deszka kerítés  
sel körülkerítve vasúti vá-  
rány. lerakó és felrakó  
állomás. kapu elől egész-  
ben vagy részben hesszab  
időre utánosan kiadó.  
Mindenféle üzletre alkalm-  
mas. Debreczen Károly Fe-  
renc József ut 6 szám.  
Március fűrdővel szemben  
Id. Paczelt János. 178

**Részletfizetésre**  
panpanok kaphatók. At-  
huzás 80 ezer. Paplan-  
varroda Arany János ut-  
ca 61. 9821

**Butorozott**  
két szoba, külön beírat-  
tal, terrasszal szeptember  
elsőére kiadó. Péterfia  
43. 15. emelet háttal. 60

**Bámulatos**  
hatású arcszépítő szer a  
Fáv-crém Gyorsan és biz-  
tesen eltávolít szepült  
májfoltot pattanást, rán-  
cot stb. Egy tégely ára  
10.000 korona. Hozzávaló  
— Fáv szappan szintén  
12.000. Kapható: Grósz  
Nagy Ferenc gyógyszer-  
észt. Debreczen Arany  
Egyszarvú gyógyszerár.  
(Színház mellett.) 5

**Ha jót akar**  
villamos berendezés, vil-  
lamomotor telefon, csillár  
és villamos felszerelési  
anyagokban legjobbat kap-  
ta a 25 éve fennálló Föld-  
vári féle Debr. I. elektro-  
technikai gyár és villa-  
mos műszaki felszerelési  
vállalatnál Széchenyi u.  
55. Telefon 168. 44

**Buzát.**  
rozót természetbeni ka-  
matra átvész és kihelyez  
Agrikultura kereskedel-  
mi r-t. Kálvin-tér 5. I.  
em Telefon 11.18. 42

**Két**  
iskolás gyermeket gyö-  
nyörű uccai szobába —  
egészen a kollégium mel-  
lett teljes ellátásra er-  
vállalal. Bethlen  
utca 37. szám. 120

**Özvegy**  
urianszony két vagy há-  
rom kisleánykát vagy —  
fiút teljes ellátására elfo-  
gad Jókai utca 1. sz. 448

**Gyermeket**  
1-6 év közöttit tartásra  
elvállalok. Jánosi utca 2  
446

**Török.**  
szalma répszin, verem.  
fayváza. 4 kútrica eladó.  
Vértessy u. 8 sz. Vértessy  
tégla-ár mellett 255

**Dunántúli**  
ebéd koszt 3-4 úri em-  
ber részére kapható. —  
ppanos ucca 22. 432

**Bérlétek**  
kiadó föld a Kisszepe-  
sen és Fancsikán tanvá-  
val együtt. Ertekezni a tu-  
lajdonosnál a helyszínen. 316

**Két**  
iskolás leánykát teljes  
ellátásra elfogadok. Ver-  
bóczy utca 12. Háttal az  
udvarban. 450

**Uccai**  
egy szobás, konyhás la-  
kás átadó Ertekezni Kút  
utca 80. sz. 12-től 3-ig 246

**Gyermeket**  
egy éven felül tartásra  
elvállalok. Jánosi utca 2  
446

**Butorozott**  
szoba kiadó. Vigkedvű  
Mihály utca 49. Erdek-  
lődni este 7 óra után. 442

### Kereslet.

**Fodrász**  
tanuló felvétetik. Forgács-  
nál. Arany János utca 2  
szám. 239

**Tanulót**  
fűszerüzletbe felveszek  
Vadász. Eötvös 11. 441

**Azonnali**  
béköltözésre keresek 2-3  
szobás kis családi házat.  
Sürgős ajánlatok címen.  
vételár és fizetési felté-  
telek megjelölésével „Csa-  
ládi ház“ jelleg alatt ki-  
adóba kéreknek. 440

**Szövőmunkások**  
gyakorlottak felvétetnek  
Széchenyi utca 42. 438

**Szobaleány**  
minden tekintetben fel-  
tétlen megbízható, hosz-  
szabb bizonyítvánnyal —  
szeptember 1-re felvétetik  
Kossuth utca 29. uccai  
lakás. 436

**Középiskolai**  
fiú vagy leány gyermek.  
teljes ellátásra felvétetik.  
ösv. Haidú Miklósné —  
Borz utca 11. 436

**Kalapszere**  
szemklinikán elcserélt ka-  
lapot kérem elhozni. —  
azon urat is kérem, aki  
tud róla, jöjjön el, mert  
a kalapra nagyszükségem  
van Szapponos utca 29.  
431

**Tanulók**  
fizetéssel felvétetnek —  
Adorján és Mandel cég-  
nél. Piac utca 83. 292

**Kazánt**  
3-4 légköröst gőzfejlesz-  
tésre veszek. Nagy Imre  
Pesti utca 7. 302

**Falsőrészkesztőt**  
keresek teljes berendezés  
re. Hunyadi utca 18.  
465

**Egy**  
mindenes cseléd leány  
felvétetik. Czegied utca  
20. 453

**Gyárimunkások**  
felvétetnek, tanoncokat fi-  
zetéssel szerződtek. Vas-  
bútorgyár. Ispóty utca  
5. szám 452

### Eladás.

**Eladó**  
2 Nagycsere 7 számú ta-  
nya. Ertekezni a hely-  
színen és a Martinkán  
egy hold föld, melynek  
fele 3 éves szőlő és egy  
fél hold lucernának valc  
Ertekezni Nagycsere 7.  
szám Szima Jánosnál. 354

**Eladom**  
Libakert Szegfü u. 39.  
számú egy szoba, konyha-  
kamara mellékhelyiségek  
ből álló házamat, beke-  
rített udvarral, 120 négy-  
szögöl telekkel, berende-  
zéssel együtt vagy a né-  
kül Vétel esetén lakást  
átadom. Ertekezni a tu-  
lajdonosnál a helyszínen. 316

**A Varga utca**  
29 sz. nagy telkű ház es-  
adó. Ondód Perec dűllő-  
ben 11 hold föld kiadó.  
Ertekezni ugyanott. 61

**Egy**  
szoba, konyha bútor ol-  
csón eladó. elköltözés vé-  
gett. Lorántffy 10. 449

**Eladó**  
írósztal márvánnyal. —  
hintaszék. Jókai 1 sz. 447

**Karikahajós**  
Bobbin vardóééé eladó.  
Darabos lcca 43. udvar-  
ban. 442

**Több**  
máza ótengeri van el-  
adó. Dévai utca 13 434

**Vendéglő**  
lakással mellékhelyiségek  
kel kaszárnyák mellett  
eladó vagy házzal elcse-  
rérendő. Cím a kiadóban  
üzenőkök diasztatnak. 429

**Gazdaság**  
feloztas folytán eladó  
egy folyó ében vásároló  
úti 14 soros Kühne-féle  
vígéép. eke borona. —  
szecskaavágó, répvágó. —  
Mertekinthető Kelemen  
Imre kocsigyártó műhe-  
lyében. Bőszörményi út  
48 sz. 254

**Konyha**  
berendezés zománczott  
olcsón eladó. Pásti 1 sz.  
Bodnár asztalosnál 372

**Eladó**  
Timár utca 52 számú  
nagytelkű ház. Gazdálko-  
dónak is alkalmas. 9454

**Eladó**  
Bethlen lcca 668 sz. szép  
nagy ház 4 szobás be-  
költözhető lakással, istá-  
lóval. 457

**Ház**  
eladó beköltözésre a Ho-  
mokkert legjobb részén.  
mely a Mónus uréké. —  
Gróf Tisza István utca 7  
alatti. Minden elfogad-  
ható áron eladom. Pa-  
taky Csapó utca 19. 454

**Új női ruhák.**  
férfi szoba garnitúra el-  
adók Batthányi 13. —  
emelet iroda. 457

**Ritka**  
fajta fajgálambok eladók.  
Teleki lcca 35. 404

**Eladó**  
a „Kékmacska“ hoz cím-  
zett vendéglő. Péterfia 59  
430

**Eladó**  
jól jövedelmező vendéglő  
joggal és berendezéssel. K  
Tóth utca 15 436

**Kölcsönöket árra, váltóra, ingatlanra folyósít.**  
**Koszt pénzt heti kamatra elfogad.**  
**Dr. Balázs Jenő bankháza Piac-utca 89. szám**